

Penni-Bibliotek för barn

innehåller:

- Häft 1: Fiskarlojorna. Vinbären. Twillings-systrarna. Smultronen.
- Häft 2: Första maj eller ängspöket. Den gode sonen. I staden och på landet. Sparfvarne.
- Häft 3: Runnan. Månen. „Svarje årstid har sin trefnad.“ Kanariefågeln.
- Häft 4: Ziguenerstämman. Den gode fadren. Sjökaptenen. Rosenbusken.
- Häft 5: Diggargossen. Trädgården. Ruffinerna. Blomman. Den ofsyddige fången. Solen.
- Häft 6: Den värlöse. Det bedjande barnet. Fattig och rik. Regu och solsten. Bönhörelsen.

Penni-Bibliotek för barn

utgitt af från

G. W. Edlunds förlagsredaktion.

Häft 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Pris: 15 penni.

Den wärnlösa.

Gertrud Berg war fader- och moderlös. Hennes föräldrar hade dött, då hon ännu war en liten flicka om 6 eller 7 år. Hennes äldsta syster, som blifwit gift samma år, tog henne till sig. Denna syster war en mycket god och gudfruktig människa. Alltid war hon mycket vänlig emot sin lilla syster, men denna, ehuru ung ännu, kunde ej förglömma sin moder. Dita satt hon tyft och allvarsam i en knut och funderade. I bland gret hon till och med.

Då hon war 12 år gammal, flyttade hennes syster och swäger till en stad. Gertrud följde då med och fick börja gå i skolan der. Men som systern fått ett så litet qvarter, att de ej kunde hålla Gertrud hos sig, måste denna bo hos en fru, som hade främmande barn hos sig för betalning. Det kostade på systerarna att skiljas, men då Gertrud wid affleket gret, sade den äldre systren: „gråt icke, Gertrud lilla, du kan ju alla dagar komma och helsa på mig, eller jag på dig.“ Gertrud torrlade bort tårarne och wandrade sedan, åtföljd af sin swäger, till sitt nya hem.

Det var en vinterafton; fru L., till hvilken Gertrud skulle komma, satt med alla sina barn omkring en treflig brasa. Då de främmande trädde in, steg fru L. upp och kom emot dem. Svågern sade: „här temnar jag nu min lilla svägerska, Gertrud Berg, i et wård; wären mer för henne, min bästa fru.“ Sedan tog han afsted och gick hem. Men fru L. tog Gertrud wid handen och sade, i det hon förde henne med sig till de andra barnen: „kom nu, mitt barn, så skall jag presentera dina kamrater för dig; denna är min äldsta dotter Edith; denne är Gottlieb, min äldsta son, denna är Ines och den lille är Elion, den yngste af mina barn. Sedan bo här ännu twenne främmande flickor, men de äro nu ute i stan.“ Gertrud satte sig på en stol emellan Ines och Edith. Fru L. började då tala med henne om allt möjligt. Senare på afton kommo de andra flickorna hem. Den lilla glada Ines sprang emot dem och ropade: „se här äro nu de andra, Gertrud, ser du, den här stora, söta flickan, heter Elise och den här lilla, lura flickan, heter Ranna. Och se här flickor är en ny kamrat, som heter Gertrud, jag wet ej ännu om hon är sur eller söt, men hon kan ju vara sötsur så länge.“ Alla barnen skrattade åt Ines rolighet, till och med Gertrud måste skratta. Medan de andra pratade och skrattade, satt Gertrud

helt tyst och betraktade sina nya kamrater. Edith tycktes wara mera tyst, men wänlig; Gottlieb såg ut att wara mycket selfwäldig och Ines, ja hon såg ut att wara dugtigt listig och qwid, men lille Elion, han war så tyst och pratade helt bestedtligt för sig self. Af de främmande tänkte Gertrud, att hon skulle tycka mera om Ranna än om Elise. Den förra tycktes wara mycket älsfwärd och beskedlig samt föröfkte ofta att börja prata med Gertrud, men då skulle alltid någon annan fråga Ranna någonting. Detta märkte Gertrud, och tyckte redan om Ranna. Elise war redan 15 år och såg temmeligen „ullgammal“ ut. Hon tycktes mera hålla sig till Edith. Så hade Gertrud föreställt sig alla barnen och hade temmeligen rätt i sina anmärkingar. Ut i ett trefligt och gladt rum fingo Gertrud, Ines och Ranna bo. Fru L. med Elise och Edith bodde i ett annat och båda gossarne i tredje. De tre yngre flickorna hade mycket roligt tillsammans. Ranna war mycket listig och Ines en riktig „wippstjert“, så de wäkte riktigt lif i den lugna och tysta Gertrud och narrade henne att skratta. Deras rum war mycket trefligt. Blusblå tapeter, twenne stora fönster och endast en dörr. Tre nne sängar, ett sybord och ett skrivbord, en liten soffva och några stolar utgjorde rummets möblering. Morgonen derpå wäcktes Gertrud af Ines, som sade:

„Stig upp, söta Gertrud, wet du, här stiga vi mera tidigt upp för att läsa öfver våra lexor, samt att sedan i god tid hinna gå till skolan“. Gertrud slädde hastigt på sig och sedan samlades de alla i frukostrummet. Flickorna sågo litet öfver sina lexor och följdes sedan åt till skolan. Gertrud hade lätt för att lära och var dertill sitig, så hon snart blef omtyckt i skolan. Då flickorna kommo hem till middagen, sade fru L.: „nä Gertrud, hvad tänker du om skolan, tror du att det blir roligt att gå der?“ „Åh ja, tante“, svarade Gertrud, „det tror jag wisst“. „Har du förut gått i någon skola?“ frågade Edith. „Nej, jag har läst för min syster“. „Du spelar wäl också fortepiano, ty jag har hört att din syster, fru W***, spelar förträffligt“. „Ja“, sade Gertrud; „jag har wäl spelat i 4 års tid, men jag spelar ganska illa ännu“. „Will du icke spela litet för oss, kära Gertrud?“ Gertrud gick till pianot och spelade ett litet, enkelt, men nått stycke. Redan då hon tog de första tonerna, sade fru L.: „wet ni barn, denna flicka har stor fallenhet för musif“. „Åh, söta mamma“, bad Ines, „gif henne nu lektioner. Hon var så ängslig i går, då hon talade om sina speltimmar, hon sade: „ack! ack! nu glömmet jag ju alldeles bort min musif, när jag icke mera kan få spela för någon“. „Ren“, sade Edith, „kan hon icke fort-

fara att spela för sin syster?“ „Ja, men dit är mycket långt och hon kommer att wara fullt upp sosseljatt med sina lexor“, sade modren, „men jag skall fråga, om hon icke får spela för mig, som ni andra“. „Ja, men mamma, hon sade att hennes swäger är fattig, de hafwa icke råd att betala hennes musif“. Modren nickade endast med hufvudet och sade: „Åh, derföre wet jag nog råd!“ „Ja mamma, tän“ „Is“, sade modren, ty Gertrud hade slutat spela. „Gör“, sade modren till Gertrud, kom litet med mig;“ hon förde Gertrud till ett annat rum. „Jag slår wad om, att fru L. låter henne berätta sin lefnads-historia“, sade Elise spefult. „Det kan wisst hända, men jag tror de tala om musif“, sade Edith; „och jag“, sade Ines strattande, „jag slår wad om, att Elise en gång blir ufattig genom sina wad, ty hon slår wad för allting och förelorar alltid“. Dessa stämsamma ord behagade icke Elise, hon blef stött och talade icke med de andra. Hon wille gå bort, men då sprang Ines till henne, fastade armarne om hennes hals och sade: „söta Elise, blif icke ledsen på mig, ser du, icke wille jag göra dig ledsen, du wet ju att jag är så hellsfärdig“. Elise kunde ej emottå den lilla flickans älskwärdhet, hon gick tillbaka och blef åter glad. I det samma kom fru L. med Gertrud. „Söta mamma“, . . . „bästa

fru L.", „Åh, mamma lilla säg, hvad gjorde du med Gertrud der i lammar?" Fru L. svarade: „mina barn, om jag velat att ni skulle få weta hvad jag talade med henne, så hade jag ej gått till ett annat rum". Alla barnen tege.

„Nå, Gertrud lilla", sade fru L. några dagar derefter, då hon kom till Gertrud, som satt och läste öfwer sina lexor, woll du nu gå till din syster, så kan du få följa med mig, jag och Ines gå litet ut i bodarna.

Gertrud lade fort undan sina böcker och sade: „ja, goda tante, så gerna will jag komma". De gingo nu ned för trapporna och när de kommit ut på gatan, sade fru L.: „fråga nu, Gertrud, din syster, hvad hon tycker om musiklektionerna, om hon will låta dig spela med mig?" — „Ja, jag skall fråga". En stund gingo de tysta, då utropade Ines: „Åh se, hwilken söt, nått flicka der kommer, se, se, huru nått hon är!" Gertrud upplystade sina ögon och ropade: „ack! det är min lilla systerdotter! och min syster också!" Hon skyndade sig förut, medan Ines och hennes mamma kommo långsammare efter. Fru L. och Gertruds syster gingo sedan förut och talade tillsammans; Gertrud, Ines och den lilla Bertha gingo efteråt. Lilla Bertha war en mycket älsfwärd och söt flicka om 3 å 4 år. Hon kände redan alla bokstäfverna och kunde

äfwen litet sp. Alla, som sågo henne, såtte sig ströxt wid henne. Nu kommo de till en twärgata; då wände fru M*** sig om och sade till Gertrud: „här är wår gata nu; tag afsked af din wän och kom med mig hem". Derpå wände hon sig till fru L. och sade: „efter det är lördag och flickorna hafwa lof, så kan ju Gertrud blifwa hela dagen hos oss". „Ja, mycket gerna" svarade fru L. „Ren", sade fru M***, „huru är det med dina lexor". „Åh, de flesta kan jag, de andra kan jag ju läsa i morgon". „Udjo då, fru L.", sade syster och fortsatte sin wäg med Gertrud och Bertha. Denna afton war mycket treflig; hon lekte med sin systers små barn, pratade med sin swäger om skolan och annat byligt och sedan, det war dock det roligaste, sedan spelte hon med sin syster i två timmars tid. Sent på afton följdes hon till fru L. af swågern helf.

Morgonen derpå wakenade Gertrud gladare än wanligt, så att Ines sade: „ack, hvad du är glad i dag, Gertrud! Jag riktigt afundas dig, ty du skall weta, att jag ej är på riktigt godt humör i dag". „Huru så då?" ropade Gertrud och Ranna på en gång, „det är ju alldeles orwanligt!" „Ja", sade Ines, „jag har rifwit af mitt byrbars strumpband och är mycket ängslig deröfwer"; „nå men, förfaste Ines", sade Ranna strattande: „du har ju

haft en bandstump i stället för strumpeband, allt sedan i går på förmiddagen?" „Ja, visserligen, men ser du, du lär väl ej weta, att jag är mycket noga af mig", sade Ines med möda återhållande sin strattlust. Men då de andra flickorna slogo till ett gapskratt, kunde Ines ej heller hålla sig, utan då klingade öfwen hennes glada, barnliga skratt, ty Ines war wist icke nega, twärtom lärre hon hafwa varit lite oordentlig.

Flickorna fattie sig nu att läsa öfwer sina leyer. Det hördes allt emellanåt en susning, liksom af ett återhållet skratt. Ines förmanade de andra med reiglig min att läsa flitigt, allt under det hon knuffade till någon af de andra, eller gjorde någon löslig grimace. Det, en glädje, som yttrar sig så tidigt om morgonen, råcker sällan till aftenen. Hemma war wist allt lika gladt och trefligt som förr, men i skolan war det annorlunda. Det första de sågo, war lärarinnans mulna ansigte. De flickor som woro der förut, sågo tysta och allvarsamma ut. Alla dessa tecken woro tillräckliga för att låta några små flickor ana, det något ledsamt händt i skolan. Ines, Gertrud och Ranna frågade också strax af de andra flickorna, hwad som war på färde. En af flickorna tänkte just börja tala om hwad som händt, då lärarinnan i en ganzsa sträng ton sade: „det tjenar till ingenting att

du Bergholm squallrar, flickora så wäl snart er fara både hwad som händt och hwad som kommer att ste". Det blef naturligtwis ingen förklaring utaf, efter lärarinnans stränga ord, utan flickora suto helt tysta och stilla på sina platser. Efter en stund, då alla flickora woro samlade, sade lärarinnan: „flickor, när det ringer till klassen, så ställer ni er alla parwis här nära bänkarne". I det samma ringde det. I ett nu stodo flickora parwis på golfwet. De sunderade just på hwad det skulle betyda, ty de hade redan läst bön, då ett buller från rummet bredwid hördes, dörren öppnades och hela 2:dra klassen kom tågande förbi den 1:sta till tredje. Alla woro allvarsamma och många ängsliga. Sedan de gått förbi, befallde första klassens lärarinna sina flickor gå till 3:dje klassen, så gjorde de ock. Der woro alla flickora uppställda, der ställde desja sig öfwen. Alla lärarinnor och lärare, jemte föreståndarinnan för skolan, woro der. Slutligen, då alla woro i ordning, sade föreståndarinnan: „mina barn! en ledsam händelse har inträffat i vår annars så fridfulla skola; jag har fått höra att 9 eller 10 flickor i går aften varit församlade på ett olofligt ställe, för att der dricka kaffe, spela på pengar och andra för flickor opassliga sysselsättningar. Samlingen stedde hos gumman Greta Sawolain. I weten, att jag strän-

geligen förbjudit er att gå dit, ty först och främst är det mycket opassande för små skol flickor, att så der om aftnarna samlas på sådana ställen, och desstutom är gumman Sawolain mycket dyrare än på andra ställen, t. ex. uti edra hem. Nu vill jag weta, hwilka af eder som woro församlade der?" Föreståndarinnan höll upp litet. Men då intet svar hördes, sade hon: „jag vill, att alla som wore församlade hos Greta Sawolain, skola ställa sig der borta wid wäggen.“ Den stränga ton, med hwilken dessa ord sådes, hade den werkan att 6 eller 7 flickor, med nedslagna blickar, helt långsamt wandrade till den utpekade platsen. „Annu återstå några“, sade föreståndarinnan. Åter kommo till 3 eller 4 flickor, och då! ibland dem war äfwen Elise, Edith Linds goda vän, hon som bodde hos fru Lind. Ett utrop af sorg och förwåning undföll flickorna Lind och Gertrud. „Derföre war Elise så länge borta i går“, sade Gertrud; „och derföre såg hon så förlagen ut, när mamma frågade hwar hon varit“, sade Ines. „Åh, min stackars, älskade Elise!“ sade Edith. Nu stodo 9 flickor ofskilda från de andra. Då sade lärarinnan åter: „det smärtar mig mycket, att så många af mina skolbarn varit olydiga, men det är nu slekt och derföre måste jag straffa eder; först blifwen i alla nedslottade i klassen och sedan få'n

i gifwa dessa biljetter åt edra föräldrar.“ Föreståndarinnan räckte en förieglad biljett till hwar och en af flickorna. Dessa gingo nu gråtande till de andra flickorna. En liten stund talade föreståndarinnan wackra och förmanande ord och sedan fingo alla gå till sina klasser. Detta war en mycket ledsam händelse, men så woro det alla, både barn och lärarinnor, ängsliga den dagen. När barnen gingo hem till middagen, gick Elise ifrån de andra flickorna och flickorna Lind. Den godhertigade Edith sade då till de andra: „föta flickor, gå nu wacker hem, jag går till Elise och följer med henne hem, på det hon icke må tro att jag är ledsen på henne.“ Och hon gick.

Flickorna hade beslutit att icke säga något till fru Lind om hela händelsen i skolan, men när de kommo hem, bad Elise att få tala med fru Lind. De gingo då in i ett närbeläget rum och woro ganska länge der inne. Hela afton woro alla i det lilla sällskapet allwarsammare än wantigt. Icke en gång hördes någon skratta och Ines samt Ranna, som annars brukade underhålla sällskapet med sitt glada stämt, woro äfwen helt tysta.

Men nu skola wi gå några år framåt i vår lilla berättelse. Det är en wacker winterafton och Gertruds 15:de födelsedag. Fru Lind, hennes 4 barn, Ranna och Gertrud, sitta i den trefliga salen

wid brasan och arbeta. Elise har redan lemnat dem och satit hem till sina föräldrar. Då säger fru Lind: „min goda Gertrud, det gör mig ondt att se dig så allvarsam, du skulle säkert hafwa wolat gå till din syster i aston?“ „Ja wisst“, swarade Gertrud: „men jag hade så många leser, att jag ej tordes lemna någon tills i morgon.“ „Det är mycket snällt gjort af dig, Gertrud, och naturligtwis rätt, att du ej lemnar det nyttiga framför nöjet“, sade fru Lind. „Ack!“ sade Ines, „om wi hade wetat att det war Gertruds födelsedag, så hade wi wisst hjugit för henne eller stått till någonting religt, men hon är så ofbeskedlig, den der flickan, att hon aldrig säger till att det är hennes födelsedag.“ Wid dessa ord hoppade Ines upp från sin stol och sprang till Gertrud, satte sig i hennes famn och började smeka henne. „Men hör nu!“ ropade hon kort derpå; „hwad är det? — en klocka! och Pontus skäller.“ „Det må wäl ej wara tjuftwar heller!“ sade Ranna. „Nej, låra du, inte brukar tjuftwar komma med klockklocka“, sade Ines strattande. „Åh, låt dem komma bara, så skall jag neg hjälpa dem“, sade den 8-åriga Elisen. „Nå, nå, war ej så stolt“, sade den äldre brodern. „Du skulle bara möta en sådan . . .“ „Seså, nu kulltar det på porten“, sade fru L.; „spring, Ines, till fönstret och titta hwad det är.“ Ines gjorde

så och började berätta: „se så, det är nu Jonas, han öppnar porten Och nu för det in en kurlåda En herre stiger ur och hwad han ser wader ut . . . wid lysflenet . . . han börjar prata med Jonas Ush! Jonas pekar hit upp, han lär komma hit woi! woi! hwad stola wi nu göra? ja, riktigt, han kommer hit . . .“ Kling! kling! låt det nu. Fru Lind gick att öppna, medan flickorna undrade hwad det kunde vara. „Dyst, låt oss höra hwad han säger!“ sade Ines och de hörde följande ord: „det lärer wara fru Lind, jag hafwer äran tala med?“ Fru L. „Ja, till er tjänst.“ Wor här ännu Gertrud Berg?“ — „Ja.“ — „Kan jag få se henne?“ „Mycket gerna.“ Fru L. ropade nu Gertrud. Denna inträdde, neg wid dörran, men den främmande gick emot henne, slöt henne i sina armar och sade: „Gertrud, jag är din morbror, din enda morbror!“ Då lutade Gertrud sitt hufwud emot hans axel och gret. Hon gret både af glädje och sorg. Af glädje för att få återse sin goda morbror, hwilken hon ej sett sedan hon war 6 eller 7 år; af sorg, då hon påminde sig sin goda moder, som nu redan warit död i 9 års tid. Hon sade: „ack, det war dock den bästa födelsedagsgåfwa jag kunde få, att återse min goda, älsfede morbror Henrik.“ Fru Lind sade nu att morbrodern skulle stanna hos dem tills

han kunde få sig qvarter, och sedan han besjunt em sin kappfärd, satte han sig i en soffs med Gertrud wid sin sida och berättade berättade äfventyr, som han haft på sina långa resor. Senare på afton togo de öfriga godnatt, men Gertrud blef ännu hos sin morbror. Då de ännu en lång stund talat, sade morbrodern: „och nu, mitt kära barn, ämnar jag besätta mig här i staden, min hustru och mina trenne små gossar komma hit efter en vecka. Jag tänker hyra ett godt qvarter och sedan, min Gertrud, em du vill, får du bo hos oss så länge du lefwet. Du slutar ju nu snart din skolgång, då kan du ju flytta till oss. Vill du det?“ „Wäcket, mycket gerna“, sade Gertrud och kysste hans hand. Först kl. 12 om natten stildes de åt.

Morbrodern hörde sedan ett qvarter för sig och sin familj. Och då Gertrud om julen slutade sin skolgång, flyttade hon till dem och bodde sedan hos dem ända till 20 års ålder, då hon blef gift med en aftad och älskad embetsman.

Ines och Ranna woro nu liksom förr hennes bästa wänner och de woro ofta tillsammans.

Regn och solken.

„Åh, om solen ändå alltid wille stina!“ sade barnen en mulen, stormig regndag. Deras önskan tycktes snart bli uppföld, ty på flere månader syntes ingen molntapp på himmelen. Men den långa torkan anställde stor skada på åkrar och ängar. I trädgården wißnade blommor och lökswärter, och linet, åt hwilket fläckorna gladt sig så mycket, blef knappt ett finger långt.

„Sen i nu“, sade modren, „att regnet är lika nödwändigt som solkenet? Lären eder af denna Guds wijsa anordning den hellsamma sanningen, att äfwen för oss menniskor idel glada, nöjsamma dagar icke skulle wara nyttigt. Mulna dagar, sorg och bekymmer måste emellanåt hemföka eder, att ni må uppwäxa till goda menniskor.“

I solens sten, i regnet, åstans ljud,
I sorg och glädje oss wälsignar Gud.

Fattig ochrik.

Sent en Ostbergswäll wandrade en liten fattig flicka på en af de större gatorna i den stora staden Petersburg. Swarken det tunga knyte hon bar på armen, ej heller den falla blästen som trängde genom den tunna schalen, tyktes störa hennes munterhet, hon gick och gnolade på en liten wisa, under det hon betraktade de förbigående. Gatorna woro redan gansta toma, men wår lilla wandrerfla war ej det ringaste rädd, utan wandrade helt frimodigt sin wäg. Slutligen började hon tröttna; knytet sluttades från ena armen till den andra, och allt oftare bläste hon på de rödfrusna fingrarne. Nu kom hon till en bänk, som stod utanför en port; der satt portwakten, insvept i sin warma pel. „Kan jag få sitta här en stund och hwila mig?“ frågade den lilla flickan. „Jo, hwarför icke“, swarade portwakten. Flickan ställde sitt knyte på bänken och satte sig själf bredvid. „Swarisfrån kommer du så sent på qvällen?“ frågade portwakten. — „Jag har varit hos en fru, för att hjälpa henne.“ — „Jaså! du läser nu gå hem?“ „Ja.“ Nu hade hon hwilat sig och steg upp för att gå.

„Adjö nu“, sade hon och nickade vänligt. „Adjö, låra barn.“ Efter en stunds wandring stannade hon; „hwad kan det wara som ligger der?“ sade hon för sig själf. Hon ställde knytet ifrån sig och föll på knä, för att undersöka föremålet, som låg tvärt öfwer trottoiren. „Åh, det är en hund! Du stadars kråk, huru manne du hafwa döit så här midt på gatan? Om jag ändock finge dig hem med mig så skulle jag begrafwa dig, men se, du är för tung!“ Hon reste sig upp och började åter gå. Snart mel hon af på en smuttsig twärgata, och steg ned för en mörk trappa till jordwoningen af ett stort stenhus. Nu besann hon sig i en mörk föstuga; hon trefwade efter dörren och öppnade den. I rummet brann en dugtig brasa och framför den satt en medelålderd qwinna och stickade. En liten gosse satt på golfwet och lekte. „Gud afton, söta mamma!“ ropade den inträbände. Qwinnan wid brasjan wände sig om och sade: „god afton, låra barn! Hwar har du varit så länge?“ „Jag skall berätta, men ser mamma!“ Hon öppnade knytet och begynte ställa innehället på ett bord. „Ser mamma, hwilka stöna bullor, och ägg, se mamma, den här kolten!“ Åh, hwad den måtte pasfa förträffligt åt lille pojum!“ Hon sprang nu till den lille gossen som lekte på golfwet samt började slåda en liten bomullsklot uppå

bonom. Modren hade emellertid gått till bordet och betraktat alla de goda saker som der funnos. „Svarifrån har min Sigrid fått allt detta?“ — „Nu kommer jag för att berätta“, sade Sigrid och satte sig bredvid modren. „I dag, när jag åter stod vid gatuhörnet för att bjuda ut mig till hjälp åt någon, kom der en fru. Jag frågte om jag för litet mat eller kläder kunde hjälpa henne“. „Jo, det war bra“, sade frun, „kom med mig, ja skall du få arbete.“ Jag följde henne till ett stort wacker stenhüs; det war hennes hem. Wi gingo in och hon förde mig till ett stort kök, der fick jag uträtta allehanda små sysslor. En god middag fick jag också. På afton anlände främmande och då kom jag väl till pass. Sedan de rest, gaf den goda frun mig allt det som finnes i knytet jemte detta.“ Sigrid stoppade handen i fickan och tog derifrån en den allra nättaste lilla silfverpenning. Mor och dotter tackade Gud för den owäntade hjälpen och lade sig till hvila under bön för den goda frun.

Nu stela wi gå ifrån den lilla mörka kammaren till den höga, ljusa wåningen der oswanföre. Ut en stor sal med granna möbler och dyrbara tapeter satt, eller rättare, låg på en soffa, en flicka om 11 eller 12 år och betraktade med liggilliga nästan misshandlade blickar, en hel bop wackra saker som lågo

strödda på ett bord framför soffan. Ifrån tamburen hördes ännu sorlet af gästerna, som togo afsked. Snart war det slut med bullret, dörren stängdes och ljusen släcktes i tamburen. „Så är nu äntligen denna tråkiga dag slut!“ sade den lilla flickan och steg upp. I det samma kom ett äldre fruntimmer i salen. „Nå, mitt barn, har du haft roligt på din födelsedag?“ — „Ja, så eländigt tråkigt.“ — „Huru menar du Milda?“ frågade modren förundrad. „Jag säger, att jag haft tråkigt!“ svarade flickan häftigt. „De otåka, lea artigheterna, de fina fruarna, de näbige tanterna, allt är riktigt osmakligt. Huru längtade jag ej efter denna dag? och nu, huru lefamt har jag ej haft?“ „Men alla de wackra stänker du fått i dag?“ „Nå ja, de äro ej mycket värda. Efter twenne dagar har jag ätit upp min konfekt och batten blir snart gammalmedig, slädningen är mycket för wid och handskarna äro fula. Kål jag önsfaste wara i Sigrids ställe!“ „Du är trött och elustig, min engel, gå och lägg dig“, sade modren ömt. Den lilla misshandlade flickan samlade ihop sina saker och gick brummande till sitt rum.

Hvillen war nu lyckligare: den lilla fattiga Sigrid, som gick ute på gatan i det kalla wädret, och sedan kom hem i en liten fattig och mörk kammare under jorden, men som ändoc war nöjd och

glad, eller den rika flickan i den höga, ljusa våningen, hon som hade fått så många vackra saker i dag, men ändock war missnöjd och otålig?

Andra dagen satt Wilda i sin kammare och klädde sig. Den alltid så wälgörande fönnen hade ej förändrat hennes lynne. Hon trätte på sin kammarjungfru, bannade sin lilla syster för det hon stigit så tidigt upp och wäckt henne. Ingenting war henne i lag. „Hwarföre hemtade du ej kaffe på söng åt mig i dag?“ sade hon till kammarjungfrun. „Hennes nåd tillät det ej“, svarade denna. „Det war illa nog, men hwarföre rycker du så hårdt i mina kläder? . . . kamma den här sidan bättre upp . . . ah! så odrägligt! du måste laga upp altsammans.“ Kammarjungfrun försökte, men det wille ej blifwa stort bättre. Antibligen war Wilda färdig. „Nå, god morgon, mitt barn! huru har du sofwit i natt?“ sade modren då Wilda inträdde i frukoststugan. „Ganska bra, men hwarföre stiekade mamma ej Thilda med kaffe i dag?“ sade Wilda wresigt. „Sötta Wilda, ser du, jag tyckte du borde wäna dig ifrån att dricka kaffe på söng, ty det får du ej alltid så länge du lefwet.“ „Ja, men så länge jag är hemma, will jag baswa det så“, sade Wilda häftigt. „Nå, du skall få det, om det kostar så mycket på dig; se här, mitt gull, har jag ställt allt i ordning för dig, drick nu

min engel.“ Wilda satte sig till bordet för att dricka. „Nå, hwad kaffet är kallt! Lina, hemta mig mera socker!“ sade hon. Systeren sprang genast efter mera socker åt den wresiga, surmulsna systern. Sedan Wilda druckit sitt kaffe, tog hon en bok och gick öfwer gården till en liten trädgård som fanns der.

Under tiden satt Sigrid med sin lille broder och åt litet torrt bröd i deras lilla kammare. Från fönstret sågo de Wilda och Lina. „Nå, ser du Sigrid, de lyckliga herrskapsbarnen! skulle du wilja wara i fröken Mildas ställe?“ „Ja, kanske wore det nog min sann så roligt att wara rik och fri, tänk sen, hon har ingenting annat att göra än att läsa och någon gång göra litet handarbete.“ — „Har du mång' gång warit der uppe hos henne?“ „Jo, en gång, och hwad der war grannt! wet du, i hennes kammare fanns blå sammetsoffa och blå sammetstolar, ett marmorbord, och jag wet icke hwad ännu. En så stor spegel att den räckte från golfwet till taket.“ „O, så stönt!“ utropade den lille godsen och slappade i de små händerna. „Men se nu, Atte, i fröken Mildas ställe wille jag ej wara; se, hwad fröken Wilda är stugg mot henne, ty, hwad hon är stugg! och se, nu står hon henne!“ „Rej, Sigrid, i fröken Mildas ställe wille jag ej wara, ty mamma säger alltid, att de barn

som äro stygga, ej kunna vara lyckliga", sade lille Atte. „Ja, samma säger jag!" sade Sigrid. „Blir du hemma i dag?" frågade Atte. „Ja, mamma gif ju bort och kommer ej hem förrän i afton." „Åh, stola vi då gå ut på gården?" „Ja, kom!" Sigrid tog Atte mid handen och gif ut. Red afundsjuka blickar betraktade Wilba de fattiga barnen som lekte så beskedligt framsför dörren till deras boning. „Åh!" tänkte hon, „hwad dessa barn se lockliga och glada ut! männe derföre att de äro fattiga? ah, jag wille gerna vara fattig!"

Uti en liten, ljus och treflig kammar satt en ung hustru och wäfde. Trene små, rödblommiga barn sutto på golfwet och lekte. Då inträdde en ung och rast karl. Den unga hustrun steg upp från sin wäfstol och gif emot honom. „God dag, Sigrid", sade mannen vänligt. „God dag, Anders, wet du, jag har haft riktigt ledsamt efter dig." „Åh jag då, jag har haft ledsamt både efter dig och efter de små." Mannen började nu smeka barnen, hvilka trängde sig omkring honom. Sigrid stod söct en stund och betraktade den lilla gruppen, men gif sedan för att loga litet i ordning till middagen.

Om aftonen, då den lilla familjen satt mid qwällswardsbordet, sade mannen: „Sigrid, i dag är det jemt 6 år sedan wi blefwo gista." „Åh

ja, då är det äfwen 6 år sedan fröken Wilba, wet du, den der tifa fruns dotter, som bodde ofwanom min moders boning — blef gift." „Jaha, hwat männe hon nu wara?" „Åh, hwem wet det, hon lärer hafwa blifwit mycket olycklig." „Så." „Ja, det berättades att hon hade en liten flicka, men hon dog, jag wet ej huru det nu må wara med henne." „Hon hade ju en syster?" „Ja, fröken Lina; ah, hwad det war för ett älsfligt barn!" „Söta mamma, får jag litet bröd", sade en liten ljuslockig pilt. Sedan Sigrid uppfyllt hand begäran, sade hon: „Lina dog när hon war 16 år, till sorg och saknad för föräldrar och alla andra." „Lilla mamma, en liten bit färfött åt mig", sade lilla Hanna. „Lilla Hanna får ej mera kött, ty hon dricker så mycket i natt." Hanna lade båda händerna för ögonen och satt så en stund, då Atte, den äldsta, sade: „Söta Hanna, är du ledsen nu för att du ej får kött?" „Nej", sade denna strattande, „jag höll händerna för att ej se när ni andra äter!" „Ser mamma, en fru står wid dörren", sade Atte sakt. Sigrid wände sig om och såg ett bögwärt, wadert fruntimmer; hon steg då upp och gif fram. Men knappt hade Sigrid kommit närmare dörren, förrän det främmande fruntimret föll henne om halsen och sade: „Sigrid, känner du igen mig?" „Åh, frö-

fen Milba, eller fru, jag wet ej hwilkendera!" —
 „Ingendera, utan rätt och slätt Milba, ty jag är
 nu lika fattig, ja kanske fattigare än du." — „Är
 det wäl möjligt?" — „Ja, jag skall berätta dig
 allt, men först måste jag göra befantskap med din
 man och dina
 „ad, hwilken liten söt flicka!
 hwad heter hon?" — „Ganna", sade Sigrid leen-
 de. „O, hwad hon liknar dig, Sigrid, då du war
 liten, och den här gossen?" — „Han heter Litte."
 „Du har endast twenne barn?" — „Nej, den yngsta
 sofwet redan." Milba omsamnade hjertligt de små
 barnen och gick sedan fram till Sigrids man.
 Sigrid bad henne sätta sig i en soffo och Milba
 började berätta: „När jag war 18 år, dog min
 moder. Vid 20 års ålder blef jag gift med en
 rik handelsman. Wi hade en liten flicka, men hon
 dog som helt liten. Hon skulle nu wara 5 år.
 Så fingo wi en annan liten flicka, hon lefwet.
 Wi woro wäl rika, men ej rätt lyckliga. Åt
 Sigrid! huru ofta wille jag ej wara i ditt ställe?
 Först hade min man dog warit ganska glad och
 lustig, men på senare tider blef han allwarjam och
 dystert. En dag kom han in till mig och sade, i
 det han kastade sig på en soffo: „wi äro nu bragta
 till tiggarkastwen! min handel har på senare tider
 gått mycket illa och jag har många skulder. I
 morgon komma mina fordringsägare och taga allt,

som finnes i min bodda!" Han steg upp och gick.
 Om aftonen wäntade jag honom hem, men han
 kom ej. Då frågte jag en betjent, om han wistte
 hwart min man gått. Denne sade sig weta det.
 Jag wotade hela natten, men han kom ej åter.
 Andra dagen fick jag weta att han skuit sig. Nu
 hade jag intet, fordringsägarna togo allt! Med
 min lilla flicka kom jag nu hit, för att rådfråga
 dig och försöka få arbete." Den fordom så stolta
 och egenfönniga fröken Milba satt nu hos en fattig
 arbetares hustru och frågade råd af henne. Sigrid
 fattade hennes hand och sade: „tro mig, Milba,
 så widt jag förmår, skall jag hjälpa dig. Men
 hwar är din lilla flicka?" — „Hon tröttnade på
 wägen och är nu hos en fattig enkla ej långt här-
 ifrån. Jag lofte i morgon komma och taga ben-
 ne." — „Det är intet vidare, än att jag nu går
 efter fruns flicka, och så blifwen I hos oss tills
 frun får sig arbete", sade den hederlige Anders.
 Milba tackade honom hjertligt och han begaf sig
 strax på väg.

Milba stannade hos det goda folket med sin lilla
 dotter och hade fullt upp med arbete ifrån bon.
 Hon war nu fattig som hon alltid för önskat,
 men hon war också lycklig.

Wi wilja ej säga, att hon war lycklig emedan
 hon war fattig, ej heller att ingen rik kan wara

lycklig, ty hon var lycklig emedan hon ändrat sitt
styfwa, misshandlade sinne och nu war nöjd med sin
lott.

Det bedjande barnet.

En fattig enka sade en morgon till sina fem
små barn: „Kära barn, jag har denna morgon ät
er ingenting att äta. Jag har hvarken bröd,
mjölk eller ägg qwar. Bedjen den gode Guden att
han hjälper oss, ty han är rik och mäktig och sä-
ger sjelf: „Åkalla mig i nöden och jag will hjälpa
dig.“

Lilla Kristian, som knappt war sex år gammal,
begaf sig hungrig och sorgsen till skolan. Då han
gid förbi kyrkan stod dörren öppen; han gid in
och knäsföll wid altaret. Då han icke såg någon
i kyrkan, så bad han med hög röst: „Gode fader i
himmelen, wi barn ha ingenting att äta. Vår
moder har hvarken bröd, mjölk eller ägg. Gif
oss något att äta, så att wi och vår kära moder
icke må dö af hunger. Åk ja, hjälp oss! Du är

rik och mäktig; Du kan lätt hjälpa oss och Du
har ju lofwat det!“

Så bad Kristian i sin barnsliga ensald och gid
sedan i skolan. Då han kom hem låg det på bor-
det en stor bulle, en stäl mjölk och en korg ägg.
„Gudi ware lofwad!“ ropade han glädtigt, „som
hört min bön. Säg mig, söta mamma, har en
engel burit in allt detta genom fönstret?“

„Nej“, sade modren, „men Gud har likwäl hört
din bön. Då du bad wid altaret satt fru presi-
dentskan i sin bänk. Du kunde icke se henne men
hon såg dig och hörde din bön. Dersför har hon
stikat oss detta; hon war den engel, genom hwil-
ken Gud hjälpte oss. tacken Gud barn, waren
wid godt med och glömen aldrig det wackra ord-
språket:

Wid Gud du bör ditt hjerta sästa,
Han styrer allting till det bästa.“

Bönhörelsen.

Uti en liten dålig kammar i den stora staden **S***** bodde en mycket fattig enkla med sina 3 små barn. En tid lefde hon ganska bra genom att arbeta, men af det muckna stillasittandet och den ofunda lufien i det tränga, mörka rummet, blef hon sjuklig och orkade ej mera arbeta så mycket som förut, och emedan hon ej wille låta sina barn gå och tigga, hade hon ofta swårt att få litet bröd åt dem. En dag kom gårdsegaren, en hård och grov meniska, till enkan och sade: „i öfvermorgen måste ni betala er hyra, annars låter jag föra ut er.“ „Åh, nådig herre“, sade den arma enkan med tårar i ögonen, „om ni wille wänta ännu en liten tid, så att jag hunne arbeta ännu litet.“ „Dig, eländiga!“ ropade gårdsegaren förgrummad; „huru länge skall jag wänta? Redan har tre dagar gått utöfwer dagen då ni borde hafwa betalat och ännu borde jag wänta! Nei, det gör jag ej! Om ni inte betalar i öfvermorgen, så låter jag föra ut er. Begriper ni?“ Dwinnan swarade intet, utan stod med förslagna händer framför honom, men då han gått ut, satte hon sig på en pall och började bittert gråta. Då steg den lilla Ewa upp och gick fram till sin moder. „Mamma, hwatjore gråter du

så?“ sade barnet, och slog sina små armar om modrens hals, „kan du ej nu bedja den gode Guden hjälpa oss? Du säger ju alltid att han så gerna hjälper. Eller kanste kan han nu ej hjälpa oss?“ „Nei, nei, mitt barn, han både kan och will hjälpa oss“, sade modren och tryckte henne ömt emot sitt bröst; sedan steg hon upp och satte sig till sitt arbete. Ewa gick åter till sina lekar. Nu öppnades dörren och en gosse om 6 eller 7 år steg in. Han närmade sig enkan och sade wänligt, i det han lyfte hennes hand: „Mamma, du har åter gråtit, har du kanste warit orolig att jag dröjt så länge borta?“ „Nei, min lilla Jakob, jag har ej warit orolig öfwer dig, men ser du, i öfvermorgen måste hyran betalas, och jag har ej några penningar.“ „Åh, mamma lilla, gråt ej deröfwer; kanste Gud ändå hjälper oss“, sade gossen och lussade sig mot modrens axel. Han hade wäl tröstat sin moder, men war helf lifa sorgien. Det swed i hans unga hjerta, att han ej kunde hjälpa sin så högt älskade moder. Han wisste huru fattiga de wero, men wisste också huru sjuk och swag hans moder war. Han gick nu till sin lilla syster för att leka med henne, men ingenting roade honom. Stuligen steg han upp och satte sig på en pall wid modrens fötter. Han tänkte och tänkte, om han ej kunde bitta på något medel att förtjena penningar; det wille ej

lyckas. Om aften, då de lade sig, tyckte modren att Jakob såg mycket glad ut och förundrade sig deröfver.

Morgonen derpå, då modren vaknade, var Jakobs säng tom; hon tänkte då att han gått ut litet, men då han ej återkom på flere timmar, blef hon orolig. Litet senare på förmiddagen kom han hem, men ej glad och munter som annars, utan sorgsen, med tårar i ögonen. „Gwad går åt dig, Jakob, och hvar har du varit?“ frågade modren förundrad och drog honom med sig till bordet. „Åh, mamma“, svarade gossen, „jag gick ut för att söka mig arbete och derigenom skaffa penningar till hysran, men . . . men . . . alla sade de att jag var för liten till arbete.“ Vid dessa ord runno tårarne ömnigt ned för de bleka kinderna och han sade: „Åh, om jag ändock wore 16 eller 17 år.“ „Ditt älsfaste barn“, sade modren, „du är verkligen för liten till arbete, men gråt nu ej, kommer du ej ihåg huru mamma ofta sagt, att Gud så gärna hör våra böner, derföre skola vi ej misströsta utan vara nöjda och tänka att Gud nog hjälper, om vi bara bedja honom.“ Jakob berättade tårarne och gick ut, men icke för att söka arbete, utan för att bedja. Han tog Erwa med sig. De begge fystonen föllo på knä under ett stort träd, och Jakob bad högt: „Öfva Jesus, sänd penningar till min mam-

ma, att hon kan betala sin hyra, eller låt henne vara så frisk, att hon orkar arbeta rätt mycket. Käre Jesus, barnens vän, låt icke den rike herren blifwa mycket ledsen på oss. Hör nu vår bön, käre, gode Jesus. Amen.“ När Jakob slutat, tog han Erwa vid handen och sade: „se så, lilla Erwa i morgon eller kanske redan i dag sänds den gode Jesus penningar till mamma och sedan betalar hon den rike herren.“ „Kommer penningarne från himmelen?“ frågade Erwa. „Jag wet icke, vi skola fråga mamma.“ Barnen sprungo till modren och Jakob sade: „Mamma, nu hafwa vi bedit Gud, att han skulle hjälpa oss. Tror du nu att penningarne komma från himmelen eller huru?“ „Nej, mitt barn, men kanske sänds han till oss någon barmhertig meniska, för att hjälpa oss.“

Jakob satte sig på en stol och föll i djupa tankar, men modren tackade Gud i sitt hjerta, som gifvit henne barn med en så ren och ofskuldsfull tro.

Om aften, innan de lade sig, föllo de ännu en gång på knä och bado Gud om hjälp; sedan lade de sig och sofvo till tidigt på andra morgonen, då de vaknade af en knackning på dörren. Modren steg hastigt upp för att öppna dörren, och tänkte inom sig: se, nu kommer gårdsegaren efter betalning! men Jakob, som äfven vaknat, utropade: „se så, mamma! nu komma penningarne!“ Modren

öppnade nu, men huru stor blef ej hennes förvåning och glädje, då, i stället för gårdsegaren, en välflydd herre inträdde och lemnade henne ett litet paket, i det han sade: „Jag har hört att ni är mycket fattig, därför hemtar jag litet penningar, hvarmed i kunna betala er hyra.“ Han wände sig baktill om och gick bort, innan enkan ännu hunnit öppna sin mun för att tacka. „Ser du nu, mamma!“ utropade Jakob triumferande; huru jag kunde gissa rätt.“ Modren öppnade paketet. Der fann hon icke allenast byrans betalning, utan ännu mycket mera. Just då enkan slutat en innerlig tackägelsebön till Gud, hördes åter en knäckning. Det var gårdsegaren. Med hemsta blickar frågade han bänande, om hon ämnade betala hyran. Hon räckte honom penningarne och sade: „Ja, Herren har hört våra böner och hjälpt oss.“ Förvånad tog han penningarne, men Jakob sade: „Ser ni, herre, i går både Ewa och jag att Gud skulle bjelva oss, och redan tidigt i dag morgje sticade Gud en herre, som hemtade penningar till oss.“ Den annars så hårdhertade mannen lade penningarne på bordet och med tårar i ögonen gick han bort. Ifrån den stunden blef han god emot alla, såväl fattiga som rika.

Helsingfors,

J. Simelii arkivgard tryckeri, 1884.

